

Foto: Herman Schutte

Dorpskerk Zuidhorn

Beleidsplan 2022-2027

Foto: Aram Kooistra

Inhoudsopgave

Inleiding

Hoofdstuk 1 Onze kerkelijke gemeente

- 1.1 Inleiding; een schets van onze gemeente
- 1.2 De omgeving van de Dorpskerk en het gebouw
  - 1.2.1 Het kerkgebouw
  - 1.2.2 Klein Hanckema
  - 1.2.3 De kerk in het dorp
  - 1.2.4 De kerktuin
- 1.3 Eredienst en kerkmuziek
  - 1.3.1 De eredienst
  - 1.3.2 Kerkmuziek
- 1.4 Karakteristiek van de gemeente
  - 1.4.1 Rijkdom
  - 1.4.2 Ontwikkelingen
  - 1.4.3 Betrokkenheid

Hoofdstuk 2 Visie op kerkzijn

Hoofdstuk 3 Colleges, commissies en werkgroepen

- 3.1 Diaconie
  - 1.3.1 Diaconie algemeen
  - 1.3.2 Diaconaat in de eredienst
  - 1.3.2 Diaconaat in de eigen gemeente
  - 1.3.4 Binnenlands en mondiaal diaconaat
  - 1.3.5 Platform Kerken Westerkwartier
  - 1.3.6 Publiciteit diaconie

- 3.2 Pastoraat
  - 3.2.1 Wijkpastoraat
  - 3.2.2 Bezoekwerk door de predikant
  - 3.2.3 Bezoekgroep Het Zonnehuis/ Eiberhof/De Zijlen
  - 3.2.4 Open Kerk
  - 3.2.5 Koffiedrinken na de kerkdienst
- 3.3 Oecumene
  - 3.3.1 Raad van Kerken Zuidhorn
- 3.4 Federatie
- 3.5 Vorming en toerusting
  - 3.5.1 Catechesegroepen
  - 3.5.2 Belijdenis van het geloof
  - 3.5.3 Jeugdkerk en Soos 12+
  - 3.5.4 Kliederkerk Zuidhorn
  - 3.5.5 Winterwerk
  - 3.5.6 Stiltebijeenkomsten
  - 3.5.7 Mannen Onder Elkaar (MOE)
- 3.6 Jeugdwerk
- Hoofdstuk 4 Communicatie**
- Hoofdstuk 5 Financiën en beheer**
  - 5.1 Doelstellingen
  - 5.2 Personele zaken
  - 5.3 Financiële middelen
  - 5.4 Landerijen en erfdienstbaarheden
  - 5.5 Graven
  - 5.6 Administratie
- Hoofdstuk 6 Prioriteiten voor de periode 2022-2027**
  - 6.1 Door de ouderlingen aangedragen prioriteiten
  - 6.2 Door de diakenen aangedragen prioriteiten
  - 6.3 Door de kerkrentmeesters aangedragen prioriteiten
- Hoofdstuk 7 Activiteitenplan**
  - 7.1 Activiteitenplan 2022-2023

Inleiding

Als kerkenraad van de Dorpskerk hebben we een beleidsplan gemaakt waarover zoveel mogelijk gemeenteleden zijn gehoord en waaraan velen een bijdrage hebben geleverd. Dit beleidsplan is gebaseerd op wat er leeft in de gemeente. We hebben bij het schrijven van het plan gebruik gemaakt van de talenten van onze gemeenteleden.

De bedoeling is dat het een levend document is, op basis waarvan we jaarlijks een activiteitenplan opstellen en evalueren. Zo blijven we een dynamische gemeente.

Als Dorpskerk willen we onze naam waarmaken door te laten zien dat we verbinding zoeken met de inwoners van het dorp Zuidhorn en de in het dorp aanwezige organisaties. We willen samenwerken en elkaar ondersteunen en versterken waar dat kan. Op deze wijze kunnen we een bijdrage leveren aan de sociale cohesie in het dorp en komen dorpsbewoners in contact met de Dorpskerk. We hopen en vertrouwen erop dat we als geloofsgemeenschap anderen kunnen inspireren.

De kerkenraad heeft een werkgroep gevraagd een beleidsplan te maken, uitgaande van bovenstaande uitgangspunten. De werkgroep heeft om dit te kunnen realiseren het volgende gedaan:

- Een planning gemaakt waarin de werkzaamheden worden genoemd en geagendeerd in de tijd.
- Een enquête opgesteld.
- Twee gemeenteleden gevraagd de enquête digitaal te verspreiden en de opbrengsten te verzamelen. Honderdtien gemeenteleden zijn begonnen met het invullen van de enquête, negentig van hen hebben de enquête compleet ingevuld.
- De diakenen, ouderlingen en kerkrentmeesters gevraagd het vorige beleidsplan door te nemen, de opbrengsten van de enquête te duiden en van daaruit input te leveren voor het nieuwe beleidsplan.
- Drie gemeenteleden gevraagd om door middel van panelgesprekken de opbrengst van de enquête met groepen gemeenteleden te bespreken, deze te duiden en vast te leggen in een verslag, als informatiebron voor de schrijvers van het beleidsplan.
- Twee gemeenteleden gevraagd om met bovenstaande informatie een conceptbeleidsplan te schrijven.

Dit alles heeft geresulteerd in een conceptbeleidsplan dat is besproken in de kerkenraad en met geïnteresseerde gemeenteleden. Na het verwerken van de opmerkingen is het beleidsplan vastgesteld en is daarmee onze leidraad voor de komende vijf jaar.

Wat is er nieuw?

We hebben op realistische wijze naar onszelf gekeken. We zijn blij met de vele talenten van onze gemeenteleden en met de activiteiten die door hen worden georganiseerd. We willen ophouden met spreken over wat we niet hebben en niet kunnen; we willen uitgaan van onze mogelijkheden en gaan daarbij uit van de volgende compacte visie:

In de nabije toekomst willen we als Dorpskerk een vitale gemeente van Christus zijn, met de menskracht die we hebben. We willen ons geloof liturgisch vieren en verdiepen. We willen omzien naar elkaar en vanuit het fundament van geloof, hoop, liefde en trouw in de wereld staan, met hart voor de mens naast ons, dichtbij en veraf.

We willen een maatschappelijk betrokken kerkgemeenschap voor het dorp zijn, waarin ook ruimte is voor andere activiteiten, zoals concerten en lezingen, waar juist ook niet-gemeenteleden welkom zijn. Daarbij streven we naar samenwerking met organisaties die in het dorp actief zijn en een cultureel of sociaal-maatschappelijk doel nastreven. We willen omzien naar de mensen om ons heen, met een open oog en oor voor de ander. We voelen ons betrokken bij de mensen om ons heen, dichtbij en veraf. We zijn een open, inclusieve gemeente, waar iedereen welkom is en wordt gezien zoals iemand als mens is.

Uiteraard zijn we ons bewust van het krimpend aantal gemeenteleden. We willen realistisch zijn als het gaat om wat we kunnen met de beschikbare menskracht, maar richten ons op wat we wel kunnen en wat er allemaal groeit en bloeit in de gemeente.

We hebben een prioriteitenlijst gemaakt op basis waarvan we, uitgaande van dit beleidsplan, jaarlijks een activiteitenplan willen maken, zodat we gericht werken aan zaken die we als gemeente aankunnen. Een voorbeeld van een dergelijke prioriteit is het instellen van een werkgroep die als opdracht krijgt tot een advies te komen voor een verbeterde organisatiestructuur van onze gemeente, die beter past bij de situatie waarin onze gemeente zich bevindt en waarbij de werkzaamheden onder meer gemeenteleden verdeeld kunnen worden.

Werkgroep beleidsplan 2022-2027

Egberdien ten Brink
Hester Wouda
Hessel Brandsen

Hoofdstuk 1: Onze kerkelijke gemeente

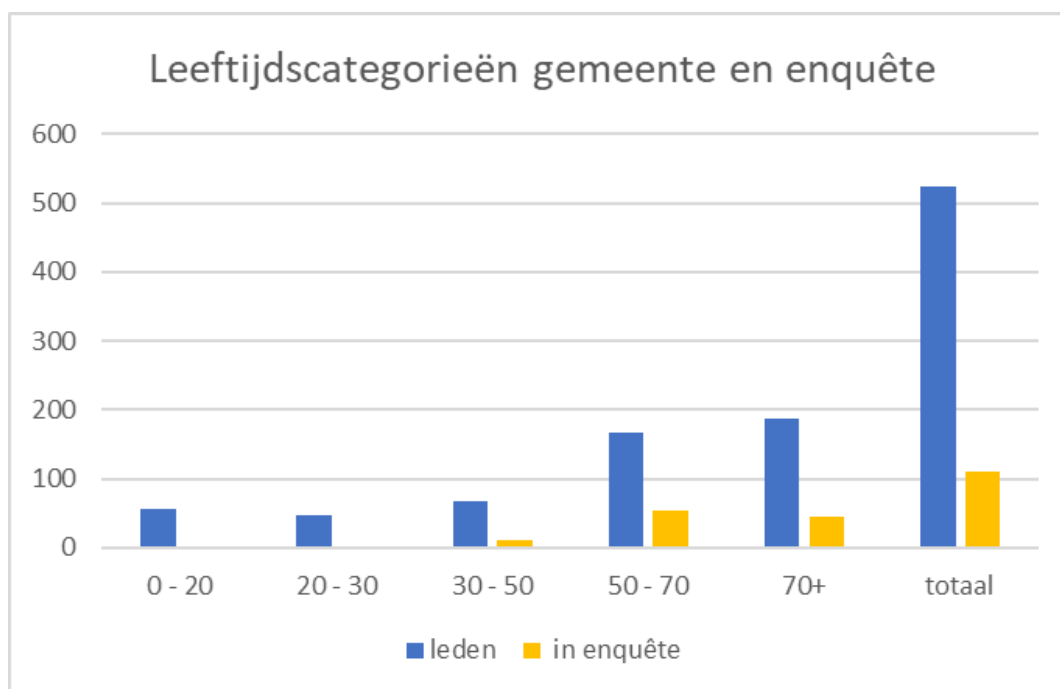
1.1 Een schets van onze gemeente

De leeftijdsopbouw en het aantal leden van de gemeente zijn weergegeven in onderstaande tabel.

	Belijdend lid	Dooplid	Overig	Totaal
0 t/m 20		40	16	56
20-30		31	16	47
30-50	15	40	12	67
50-70	86	47	33	166
70-plus	94	55	39	188
Totaal				524

Uit deze gegevens blijkt dat er sprake is van vergrijzing. Dit veroorzaakt de nodige problemen, bijvoorbeeld als het gaat om de invulling van vacatures. Echter: dit is voor de gemeente geen aanleiding bij de pakken te gaan neerzitten, er is sprake van een positieve houding, die gericht is op oplossingen.

Van het totale aantal leden van de gemeente heeft een vijfde deel de enquête ingevuld.

1.2 De omgeving van de Dorpskerk en het gebouw

De Dorpskerk in Zuidhorn staat in het oudste gedeelte van het dorp. Eeuwenlang vormde een tiental straten in de directe omgeving van de kerk het centrum van het dorp Zuidhorn.

Vanaf het laatste kwart van de twintigste eeuw tot op de dag van vandaag is het dorp enorm uitgebreid door de bouw van nieuwe woonwijken. Het dorp Zuidhorn, dat kan worden gekenschetst als forensendorp, telt nu circa 7200 inwoners. In de buurt van de kerk zijn de straten smal en is de parkeergelegenheid zeer beperkt, er kan geparkeerd worden op een parkeerplaats die op ca. tweehonderd meter van de kerk ligt.

1.2.1 Het kerkgebouw

De Dorpskerk dateert in zijn eerste vorm als eenvoudige zaalkerk uit de late twaalfde of vroege dertiende eeuw. Dit is onder meer op te maken uit het gebruik van tufsteen. De kerk is diverse keren hersteld en gewijzigd. In de late middeleeuwen zijn twee dwarsbeuken toegevoegd. De toren dateert in zijn huidige vorm uit de zestiende eeuw.

Oorspronkelijk had de kerk gewelven. In 1647 zijn deze vervangen door een balkenplafond. Het interieur van de kerk laat een vrij zeldzame, in hoofdzaak zeventiende-eeuwse inrichting zien, met bankenblokken, een verplaatsbaar doophek, een fraaie kansel (ca. 1650), herenbanken van de familie Clant van Hanckema en het Snitger/Freytag-orgel uit 1793. Het interieur van de kerk is in het jaar 2000 gerestaureerd, het orgel is in 2012 gerestaureerd/gereconstrueerd.

Het kerkgebouw is plaats van samenkomst van de kerkelijke gemeente. Het is echter als monumentaal object tevens regelmatig geopend voor een groter publiek en op meer momenten dan alleen tijdens de zondagse eredienst. Er worden onder meer concerten, voorstellingen en lezingen gehouden. Het gebouw is ook een plaats van rust voor hen die rust zoeken.

Het beleid is er voornamelijk op gericht om de exploitatie van het kerkgebouw in eigen beheer te houden. Deze beleidslijn is door het College van Kerkrentmeesters in de periode 2015-2019 getoetst. In 2015 is contact gezocht met de Stichting Oude Groninger Kerken. Deze stichting heeft een overnamenotitie opgesteld, waarin de voorwaarden voor overname worden toegelicht. Na bespreking van deze notitie heeft de kerkenraad op 27 november 2019 besloten gezien het huidige intensieve gebruik van de kerk en het ontbreken van financieel voordeel voorlopig af te zien van een overname van de kerk door de SOGK. Elke vijf tot zeven jaar zal opnieuw een afweging worden gemaakt op basis van de dan geldende omstandigheden.

Foto: Kees Kugel

Het onderhoud van het monumentale gebouw en de daarvoor noodzakelijke financiering blijft een punt van zorg en aandacht. Jaarlijks stelt *Monumentenwacht* een rapport op over de onderhoudstoestand. De aanbevelingen die daarin worden gedaan worden opgevolgd. Het in de periode 2022-2026 uit te voeren grootonderhoud is gebaseerd op het zesjarig grootonderhoudsplan dat in 2020 is opgesteld binnen de kaders van de Subsidieregeling Instandhouding Monumenten (SIM) van het Nationaal Restauratiefonds. In 2021 is besloten de werkzaamheden aan het dak buiten de SIM-regeling te brengen en aan te merken als restauratiewerk, in aanmerking komend voor de restauratiesubsidieregeling, waarbij een percentage van 70 % subsidie geldt. In het laatste kwartaal van 2021 is de restauratie van het dak uitgevoerd. Voor beide trajecten (grootonderhoud en restauratie) maakt het *College van Kerkrentmeesters* gebruik van de expertise van de *Stichting Beheer Kerkelijke Gebouwen*.

Het interieur van de kerk is aan een opknapbeurt toe. Daarbij zal ook worden bekeken in hoeverre het zitcomfort van de kerkbanken kan worden verbeterd. Dit onderhoud valt buiten de SIM-regeling en zal door de gemeente zelf bekostigd moeten worden.

1.2.2 Klein Hanckema

Onze gemeente heeft de beschikking over een modern, multifunctioneel en goed geoutilleerd gebouw, dat naast de kerk staat. Het gebouw kan gehuurd worden door gemeenteleden of door organisaties die voor hun activiteiten ruimte nodig hebben. *IXTA NOA*, een organisatie voor maatschappelijk werk, is een van de vaste gebruikers. Verhuur van ruimte aan externe gebruikers draagt bij aan de exploitatie van het gebouw. De verhuur geschiedt onder voorwaarden en tegen een reële vergoeding.

In Klein Hanckema worden bijeenkomsten gehouden in het kader van het Winterwerk en op gezette tijden wordt er na de kerkdienst koffie gedronken. Voor de predikant is op de bovenverdieping een werkkamer gereserveerd. De dagelijkse exploitatie van het gebouw is in handen van een beheercommissie, die handelt binnen de door het College van Kerkrentmeesters opgestelde beleidskaders.

1.2.3 De kerk in het dorp

Ons kerkgebouw wordt niet alleen gebruikt voor de zondagse erediensten van de kerkelijke gemeente, het wordt ook gebruikt voor uiteenlopende activiteiten als onder meer: rouw- en trouwdiensten, de 4 mei-viering, (orgel)concerten, Open Monumentendag, de jaarlijkse

Open Orgeldag Noord-Nederland en lezingen. Uit de gehouden enquête kwam naar voren dat de wens leeft het kerkgebouw in de toekomst mogelijk meer te benutten voor andere activiteiten.

1.2.4 De kerktuin

In de tuin rondom de kerk staan diverse monumentale bomen en er ligt een aantal grafzerken, waaronder die van de laatste vertegenwoordigers van de familie Clant van Hanckema. Het onderhoud van de tuin wordt voor een deel uitbesteed en voor een deel in eigen beheer uitgevoerd door een groep vrijwilligers. Het is belangrijk om de omvang van deze groep op peil te houden. De werkzaamheden worden uitgevoerd in de tuin rond het kerkgebouw en in de tuin rond het gebouw Klein Hanckema. Het onderhoudsplan is gebaseerd op een voorstel van de *Stichting Kerken in het Groen*. Alle bomen op het terrein rond de kerk zijn op de lijst van monumentale bomen van de burgerlijke gemeente geplaatst. Er is aanspraak gemaakt op subsidie voor het onderhoud aan deze bomen. Daarnaast heeft de Hervormde Gemeente Zuidhorn zelf een bomenfonds ingesteld. Geld uit dit fonds is bestemd om indien nodig monumentale bomen te vervangen. Een aantal keren is bij vervanging van monumentale bomen gebruik gemaakt van het Bomenfonds. Naar aanleiding van de rioleringswerkzaamheden aan de Jellemaweg is de heg langs de weg verwijderd. Er zal in 2022 een beukenhaag worden geplant. Enkele paden rondom de kerk zijn vernieuwd.

1.3 Eredienst en kerkmuziek

1.3.1 De eredienst

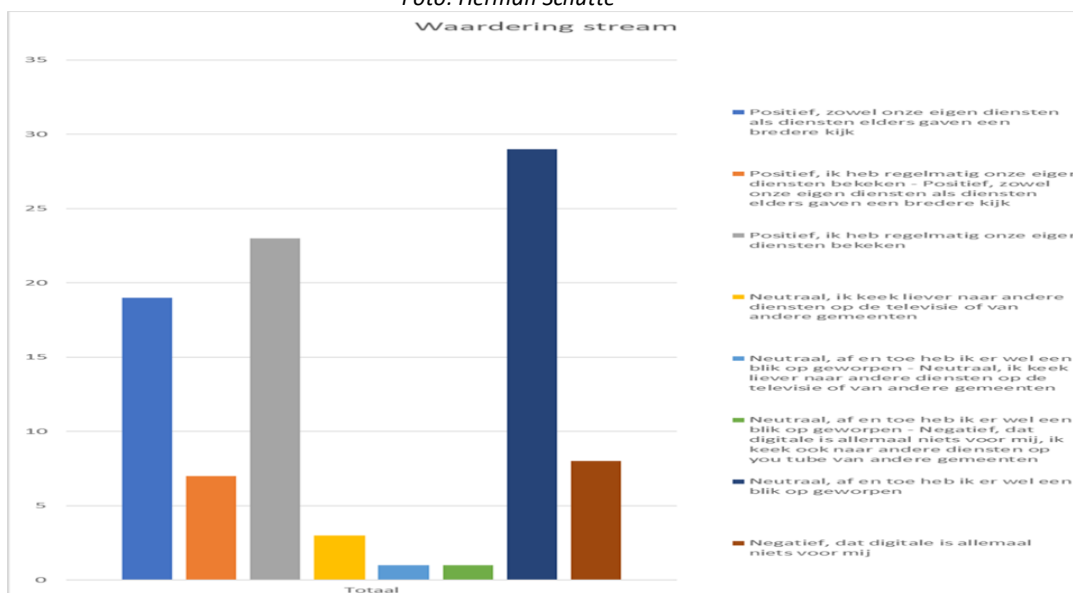
De eredienst neemt een centrale plaats in in het leven van de gemeente. Aan de hand van een min of meer vastliggende orde van dienst wordt de dienst vormgegeven.

De ouderling van dienst heet de gemeente welkom. Het eerste gedeelte van de dienst, drempelgebed en kyriegebed, wordt verzorgd door een gemeentelid. Het gevolg hiervan is dat de voorganger pas het woord neemt bij de groet, het zondagsgebed en de schriftlezingen. Na de overweging volgen de voorbeden, het stil gebed en het Onze Vader. De ouderling van dienst doet de mededelingen en de diaken licht toe waarvoor wordt gecollecteerd. Dan volgen het slotlied, de zegen en het gezongen Amen dat de dienst afsluit. Naast de diensten op zondag hebben er in de Dorpskerk huwelijksinzegeningen en afscheidsdiensten plaats. De gemeente komt van harte tegemoet aan de wens van mensen om in het midden van de gemeente een zegen te vragen voor hun kind of hun relatie. In liturgisch opzicht is in de Dorpskerk veel mogelijk, maar doorgaans is er sprake van een min of meer 'klassiek' karakter, met elementen die al eeuwenlang een functie hebben in de eredienst.

Met regelmaat is er kindernevendienst. Na het moment voor de kinderen voor de eerste lezing gaan de kinderen naar Klein Hanckema om onder leiding van een volwassene op hun eigen niveau inhoud aan de dienst te geven. Als er geen kindernevendienst is, is er wel een moment voor de kinderen. Zijn er geen kinderen in de dienst aanwezig, dan kunnen ze luisteren en kijken via de live-streaming. Met deze live-streaming is begonnen tijdens de coronaperiode. Uit de antwoorden van de enquête blijkt dat er door veel gemeenteleden van de onlinediensten gebruik is gemaakt en dat deze als zinvol zijn ervaren.

Foto: Herman Schutte

1.3.2 Kerkmuziek

Onze gemeente heeft een rijke muzikale traditie, waarin organisten en pianisten, de cantorij, de muziekgroep en in de huidige tijd de voorzangers een belangrijke rol vervullen. In de enquête geeft 82% van de respondenten aan orgel en pianospel te waarderen. Voor de liederen die in onze diensten worden gezongen gebruiken we verscheidene bundels. De hoofdbron voor de liederen is het *Liedboek 2013* (Zingen en bidden in huis en kerk). We zijn echter niet eenkennig: daarnaast worden onder meer liederen gekozen uit bundels als *Zangen van zoeken en zien*, *Zingend geloven*, het *Taizé-liederen en gebedenboek*, *Liederen en gebeden uit Iona* en de *Rode Bundel*, die jaren geleden in onze gemeente is samengesteld. Deze bundel is wel aan herziening toe, mede gelet op het feit dat veel liederen inmiddels in het *Liedboek 2013* zijn opgenomen.

Van de organisten en pianisten die in onze gemeente functioneren wordt verwacht dat zij kennis hebben van liturgie en kerkmuziek en dat zij inzicht hebben in de wijze waarop met een (historisch) orgel moet worden omgegaan, in muzikaal opzicht en in beperkte mate ook waar het de techniek van het orgel betreft. Voor de begeleiding van de gemeentezang

hebben onze organisten de beschikking over een fraai orgel uit 1793, gebouwd door de orgelbouwers Snitger en Freytag. In 2012 is dit instrument geheel gerestaureerd en teruggebracht in zijn originele staat. Daarnaast is er de mogelijkheid liederen te begeleiden op de in de kerk aanwezige piano. In elke eredienst laat de organist of pianist op verschillende momenten (voor de dienst, na de overweging, tijdens de collecte, na de dienst) werken horen uit de orgelliteratuur uit vele eeuwen. Deze werken worden zorgvuldig gekozen, zodat ze passen bij de dienst. Organisten en pianisten ontvangen een vergoeding voor hun spel in de eredienst.

Foto: Kees Kugel

De cantorij heeft een belangrijke rol in de liturgie. Zij heeft een dienende en vormende functie in de gezongen gedeelten van de liturgie en ondersteunt de gemeentezang. Zo mogelijk werkt de cantorij maandelijks mee in een dienst, in het bijzonder ook op kerkelijke feestdagen.

De muziekgroep, bestaande uit bespelers van zeer diverse instrumenten, werkt gemiddeld vier keer per jaar mee aan een kerkdienst. Onder leiding van een deskundige dirigent en voorzien van aan hun instrument aangepaste muziek begeleiden de leden van de muziekgroep de gemeentezang of voeren zij een geschikt muziekwerk uit.

Tijdens de coronaperiode is door voorzangers structureel meegewerkt aan kerkdiensten. Er is besloten ook in de komende periode een beroep op hen te doen.

1.4 Karakteristiek van de gemeente

1.4.1 Rijkdom

Er zijn in onze gemeente veel mensen die actief betrokken zijn bij allerlei taken, zowel waar het gaat om de kerkelijke ambten als waar het andere taken betreft. Dat is een grote rijkdom. Een overzicht van de diverse taken en activiteiten is weergegeven in de woordwolk. We zijn flexibel en zijn in staat veel zaken effectief te organiseren. In de coronatijd zijn bijvoorbeeld in korte tijd met succes digitale uitzendingen gerealiseerd. Nieuw is de 'Kliederkerk', waar jong en oud samen op een creatieve manier de betekenis van bijbelverhalen ontdekken. Dit alles zorgt voor levendigheid en is van belang om een vitale gemeente te kunnen zijn en blijven.

Naast de monumentale kerk staat het moderne bijgebouw 'Klein Hanckema' dat geschikt is voor verschillende activiteiten en bijeenkomsten.

1.4.2 Ontwikkelingen

Ook in onze gemeente lijken minder mensen interesse te tonen voor kerkbezoek en door vergrijzing zal de bemensing van ambten en taken voor de langere termijn een probleem worden en daarmee zal de vitaliteit afnemen. Ook de aanwas van nieuwe leden zal waarschijnlijk beperkt zijn. Een kleiner aantal ouders bezoekt met hun kinderen ouders met kinderen de kerkdiensten. Dit zorgt voor het verdwijnen van levendigheid in de diensten en betekent een verarming. Een belangrijke vraag voor de komende periode is: hoe blijven we onder deze omstandigheden een vitale kerkgemeenschap?

1.4.3 Betrokkenheid

Vanuit de enquête komt als een van de belangrijkste redenen voor kerkbezoek naar voren de ontmoeting met anderen, het gezien worden door anderen en het omzien naar elkaar. Samenwerking en betrokkenheid zijn belangrijk voor een vitale gemeente. Er is een onderlinge band. Onmisbaar hierbij zijn onderlinge betrokkenheid en warmte. Het koffiedrinken na afloop van een dienst wordt soms wel 'het sacrament van het

koffiedrinken' genoemd. Naast de leden van de kerkenraad zijn veel andere gemeenteleden op de een of andere manier betrokken bij het uitvoeren van taken. Zie de al eerder genoemde woordwolk. De leden van de gemeente zien het omzien naar elkaar en het pastoraat als een gezamenlijke taak voor alle gemeenteleden en niet alleen voor ouderlingen, diakenen en de predikant. Het is een aandachtspunt voor de komende jaren om vormen te vinden voor het in stand houden en verbeteren van de onderlinge betrokkenheid.

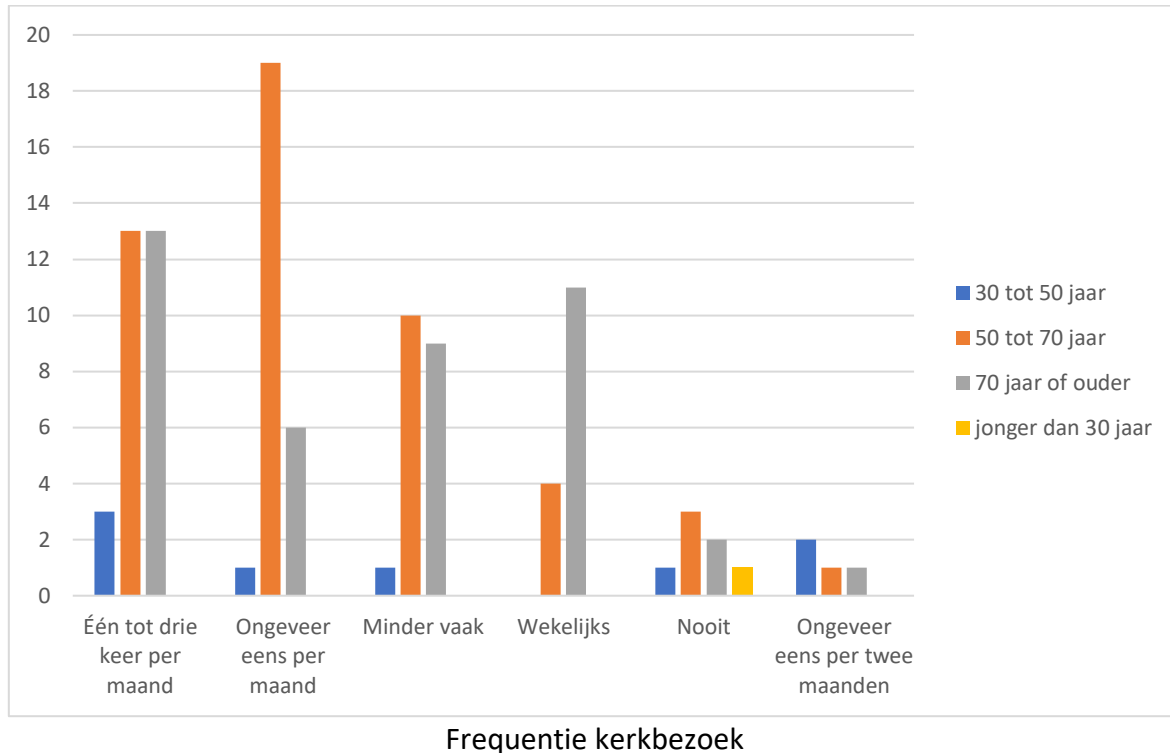

Foto: Aram Kooistra

Hoofdstuk 2: Visie op kerk zijn

In de nabije toekomst willen we als Dorpskerk een vitale gemeente van Christus zijn, met de menskracht die we hebben. We willen ons geloof liturgisch vieren en verdiepen. We willen omzien naar elkaar en vanuit het fundament van geloof, hoop, liefde en trouw in de wereld staan, met hart voor de mens naast ons, dichtbij en veraf.

In de nabije toekomst (de periode 2022 – 2027) willen we als Dorpskerk een vitale gemeente zijn. Met een vitale gemeente wordt bedoeld een gemeente die levendig en energiek is en die voor de omgeving van belang is.

We willen ons geloof vieren en verdiepen. Als belangrijkste redenen voor betrokkenheid bij de kerk worden genoemd: inspiratie opdoen, inspirerende voorgangers en preken, stilte voor bezinning, Winterwerk, gespreksgroepen en catechese.

Met ons geloof liturgisch vieren bedoelen we: volgens een bepaalde orde de liturgie vieren waar we ons thuis bij voelen, met veel elementen uit de kerkelijke traditie zoals liederen, gebeden, stilte, schriftlezingen, schriftuitleg en sacramenten.

Uit de enquête die onder de leden van de gemeente is gehouden blijkt dat voor een zeer groot aantal van hen die de enquête invulden muziek in de eredienst heel belangrijk is (82%).

Dat alles echter altijd in verbinding met de wereld; wat in de wereld om ons heen gebeurt staat niet los van de liturgie. De kerk staat midden in de wereld, deelnemend aan en betrokken op de maatschappij en de schepping. Dat betekent dat je als geloofsgemeenschap geconfronteerd wordt met de ontwikkelingen die in de wereld plaatshebben. Te denken valt aan de klimaatcrisis of de vluchtelingen crisis. Er zijn in de PKN in Nederland kerken die ambtsdragers hebben met een bijzondere opdracht, bijvoorbeeld als het om de positie van de kerk in het klimaatdebat gaat. De vraag die we ook in onze gemeente moeten beantwoorden is: hoe activistisch wil je als gemeente zijn?

Ontmoeting met anderen wordt als een van de belangrijkste redenen genoemd voor kerkbezoek. Hier speelt ook pastoraat een belangrijke rol en het bezoeken van mensen in de wijk. Hierbij baseren we ons op het fundament van geloof, hoop, liefde en trouw.

We willen een maatschappelijk betrokken kerk voor het dorp zijn, waarin onder meer ruimte is voor concerten en lezingen. Daar zijn ook niet-gemeenteleden welkom. Daarbij streven we naar samenwerking met organisaties die in het dorp actief zijn en een sociaal-maatschappelijk doel nastreven.

We willen omzien naar de mensen om ons heen, met een open oog en oor voor de ander en hart voor de mensen om ons heen, dichtbij en veraf. Daarbij passen onze activiteiten in het kader van onder meer het *Werelddiaconaat*, de *ZWO-projecten*, het *Vluchtelingenwerk* en de *Voedselbank*.

Hoofdstuk 3: Colleges, commissies en werkgroepen

3.1 Diaconie

3.1.1 Diaconie algemeen

De centrale taak van de diaconie is in en buiten de gemeente op te komen voor mensen die in de knel zitten, hulp en extra steun nodig hebben, waarbij geen gemeente- of landsgrenzen gelden. De diaconie streeft ernaar, waar mogelijk, actief bij te dragen aan hulpacties, gemeenteleden te stimuleren dit soort activiteiten te ondersteunen en initiatieven van groeperingen binnen en buiten de gemeente op dit vlak te ondersteunen. Binnen de federatie werken de diaconieën van de Gastkerk en de Dorpskerk volledig samen. Volgens een jaarlijks opgesteld collecterooster (waarbij in hoofdlijnen het PKN-rooster wordt gevolgd) worden de wekelijkse collectes gehouden in de eredienst. Toelichting en verantwoording vindt plaats via de Dorpsgast en tijdens de dienst. De coronaperiode heeft gezorgd voor alternatieven voor de fysieke collecte; via overschrijving en de Givt-methode. Maandelijks wordt op de eerste zondag van de maand een deurcollecte gehouden t.b.v. een periodiek nader te bepalen actueel doel.

In het Westerkwartier wordt, gezamenlijk met andere kerken uit de gemeente die zich hebben verenigd in het *Platform Kerkelijk Westerkwartier* aandacht gegeven aan onder andere het verlenen van individuele financiële hulp, het bestrijden van eenzaamheid en het re-integreren van werkzoekenden.

3.1.2 Diaconaat in de eredienst

Diaconaat in de eredienst is belangrijk, hier laten we zien hoe we als gemeente omgaan met de nood in de wereld en hoe we op betrokken wijze mensen en organisaties ondersteunen, dichtbij en wereldwijd.

Een duidelijke toelichting op de collectedoelen is daarom belangrijk. De toelichting wordt in de *DorpsGast* gepubliceerd, mondeling tijdens de dienst gegeven, opgenomen in de orde van dienst en als sheet getoond tijdens de livestream. Hierbij wordt, zo mogelijk, gebruik gemaakt van ondersteunend materiaal, bijvoorbeeld folders van *Kerk in Actie*. Iedere eerste zondag van de maand wordt een collecte gehouden voor een actueel doel.

De taak van de diaconie bij de viering van het Heilig Avondmaal is het zorgen voor brood en wijn, het verzorgen van de aankleding van de tafel en hulp bij de bediening van het Heilig Avondmaal.

De diaconie ondersteunt initiatieven vanuit de gemeente, waaronder projecten van jeugdleden in ontwikkelingslanden, bijvoorbeeld voor organisaties als Edukans en World Servants.

Gemeenteleden die niet zelfstandig in staat zijn de eredienst te bezoeken, kunnen deze door middel van de livestream volgen of later online bekijken.

3.1.3 Diaconaat in de eigen gemeente

De diaconie is vertegenwoordigd in de wijkteams. De rol van de diaconie hierin is, in samenwerking met de wijkouderlingen en de contactpersonen, wijkactiviteiten te

organiseren. Hierbij kan gedacht worden aan een kaartenactie, themabijeenkomsten, een bloemetje, een bezoekje, een dagboekje voor tachtigplussers, etc.

De coördinatie van de bloemendienst is een taak van de diaconie. De bloemen in de kerk gaan wekelijks naar iemand, op voordracht van een gemeentelid of kerkenraadslid.

Het vervoer van gemeenteleden, die niet in staat zijn zelfstandig de zondagse diensten te bezoeken, wordt vanuit de diaconie gecoördineerd.

De diaconie subsidieert het project 'Samen aan tafel'. (Ook de diaconieën van de Gastkerk en de Gereformeerd Vrijgemaakte kerk subsidiëren). In het kader van dit project worden maaltijden georganiseerd waaraan ieder die dat wil kan deelnemen.

Indien de gelegenheid zich voordoet regelt de diaconie in samenwerking met de ouderlingen vakanties via het vakantiebureau 'Vakanties voor gezinnen'.

De komende tijd zullen we nagaan welke rol de diaconie kan gaan spelen in het ouderenwerk, of dat deze taak overgenomen wordt door het *Platform Kerkelijk Westerkwartier* (via het project 'Eenzaamheid').

3.1.4 Binnenlands en mondiaal diaconaat

Via de website en mededelingen van het PKW in *De Dorpsgast* wordt hieraan aandacht gegeven. De 'Tafels van Hoop' is een landelijke actie van Kerk in Actie. De gezamenlijke diaconieën hebben een werkgroep gevormd die dit in Zuidhorn organiseert. Hierbij wordt samengewerkt met *Stichting Vluchtelingenwerk* en *De Schans* (de opvolger van de *Stichting Welzijn Zuidhorn*). Uitbreiding van de samenwerking met *De Schans* zou in de toekomst kunnen op het gebied van mantelzorg, jongerenwerk of ouderenwerk. De werkgroep 'Tafels van Hoop' organiseert verschillende activiteiten, met als doel ontmoeting tussen statushouders en inwoners van Noord- en Zuidhorn die daar al langere tijd wonen. *De actie heet nu bij Kerk in Actie: "Deel je Tafel", maar wij hanteren in Zuidhorn nog Tafels van Hoop.* We zullen nagaan hoe we activiteiten voor vluchtelingen, statushouders en dergelijke gaan vormgeven en hoe we die een plek geven in het beleidsplan (activiteiten voor vrouwen, taalvorming, creatieve activiteiten, kinderen met elkaar in contact brengen).

Ook is er vanuit de diaconie contact met INLIA. Stichting INLIA (Internationaal Netwerk van Lokale Initiatieven met Asielzoekers) is gevestigd in Groningen en helpt asielzoekers en vluchtelingen in nood.

Samen met de Gastkerk worden de activiteiten van de *Voedselbank Westerkwartier* en *Kledingbank Maxima* ondersteund.

De diaconie wil de contacten met andere organisaties intensiveren.

De *ZWO-commissie* (bestaande uit leden van de Gastkerk en de Dorpskerk) heeft een belangrijke taak als het gaat om diaconaal werk in wereldwijd verband. In feite verzorgt deze commissie de invulling van het werelddiaconaat, waarbij de diaconie wel eindverantwoordelijk is en zorgt voor de financiële afhandeling. De *ZWO-commissie* kiest elke drie of vier jaar een project. Een belangrijk criterium voor een dergelijk project is de herkenbaarheid voor gemeenteleden, om hun betrokkenheid te stimuleren. Ook moet het project zich bij voorkeur lenen om voorlichting met betrekking tot ontwikkelingsproblematiek te kunnen geven. Rondom het project worden daarnaast door de *ZWO-commissie* activiteiten ontplooid om geld in te zamelen. Naast dit project is er ruimte voor een aantal kleinere projecten. De diaconie streeft hierbij ook naar projecten waarin de jeugd actief kan participeren. In principe staat de diaconie garant voor de toegezegde bedragen aan de projecten.

3.1.5 Platform Kerken Westerkwartier

De gezamenlijke kerken in de burgerlijke gemeente Westerkwartier hebben zich verenigd in *Platform Kerken Westerkwartier* (PKW). Daarin worden de krachten gebundeld waar het gaat om armoedebestrijding en eenzaamheid, het verlenen van individuele financiële hulp ('Schuldhulpmaatje') en re-integratie van werkzoekenden. Het PKW werkt samen met tal van maatschappelijke organisaties (als *Humanitas* en *Stichting Leergeld*) en ontwikkelt projecten zoals bijvoorbeeld het 'Ancaproject', waarin ouderen en jongeren met elkaar in contact komen. De bedoeling is dat de diaconieën van de verschillende kerken in de PKW gezamenlijk optrekken en ook jaarlijks financieel bijdragen.

De *Commissie Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking* (ZWO) heeft het project 'Samen aan Tafel' ontwikkeld. In het kader van dit project worden maaltijden georganiseerd, waaraan ieder die dat wil kan deelnemen. De diaconieën van Dorpskerk en Gastkerk werken in dit project samen met de diaconie van de Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt in Zuidhorn (De Rank).

3.1.6 Publiciteit diaconie

Voor berichten over diaconale zaken in Nederland, met de nadruk op de directe omgeving van de Dorps- en Gastkerk, is de diaconie zelf primair verantwoordelijk. Het is wenselijk op een herkenbare en continue wijze informatie uit diverse bronnen onder de aandacht van de gemeente te brengen.

Dit heeft plaats op de volgende manieren:

- De aankondigingen tijdens de eredienst. De vorm is functioneel en gepast, echter overleg met de *Commissie Eredienst* is gewenst in de komende jaren over inpassing van diaconale aspecten in de dienst.
- Berichten in *De DorpsGast* over onderwerpen die in de gezamenlijke vergaderingen aan de orde zijn gekomen, aangevuld met bijzondere activiteiten als koken voor het *Leger des Heils*, het collecterooster en de inzameling voor de *Voedselbank* kunnen de bekendheid met wat zich afspeelt en daardoor de betrokkenheid van gemeenteleden bij diaconale activiteiten vergroten.
- Via de website van de Dorpskerk, www.dorpskerkzuidhorn.nl

3.2 Pastoraat

Gemeente zijn is omzien naar elkaar, delen van vreugde en verdriet. Als gemeenteleden willen we elkaar ontmoeten in het pastoraat, door oog en oor te hebben voor elkaar. We voelen ons hierin ook verbonden met de mensen in onze buurt en in het dorp. Het pastoraat zien we niet alleen als een taak van predikanten, ambtsdragers of contactpersonen, maar van alle betrokkenen bij de gemeente. Ambtsdragers en predikanten kunnen hierbij ondersteuning en toerusting bieden als dat nodig is. Zo willen we elkaar ondersteunen in geloofs- en levensvragen, binnen en buiten de kerk. We streven ernaar om de onderlinge band te onderhouden en te versterken.

3.2.1 Wijkpastoraat

In het pastoraat krijgt het ‘omzien naar elkaar’ in het bijzonder vorm. Menselijk contact staat centraal en niet alleen binnen de grenzen van de kerk. Er is een gezamenlijke *Werkgroep Pastoraat* van Dorpskerk en Gastkerk. De PKN-gemeente is verdeeld in zeven wijken. In deze wijken zijn de ouderlingen en de contactpersonen verantwoordelijk voor het bezoekwerk. De diakenen die aan de wijken verbonden zijn hebben speciale aandacht voor diaconale aspecten, zoals financiële problemen en sociaal isolement. In de Gastkerk worden de contactpersonen wijkwerkers genoemd. De contactpersonen hebben ongeveer vijftien adressen in hun wijk. Zij spelen ook informatie door naar de predikant of de ouderlingen. Hun wijkwerk bestaat doorgaans uit het volgende:

- maandelijks bezorging van *De DorpsGast*.
- brengen en ophalen van de informatie en antwoordformulieren van de Actie Kerkbalans
- in overleg met de wijkouderling: bezoek bij ziekte, eenzaamheid of overlijden, jubilea, geboorten, kennismakingsbezoek aan nieuwe leden.
- aanbieden een attentie (bijvoorbeeld bloemen) namens de gemeente.

Het doel van wijkbijeenkomsten is: onderlinge ontmoeting en uitdieping van een thema. Sommige wijken hebben daarnaast een jaarlijks uitstapje of organiseren momenten om samen koffie te drinken.

De wijkbijeenkomsten zouden meer kunnen worden ‘gecentraliseerd’ om de taak van wijkteams te verlichten. Er zou dan één programma kunnen worden gemaakt rond een jaarthema dat in alle wijken behandeld kan worden. Als de data vroegtijdig bekend worden gemaakt, kunnen gemeenteleden als zij niet de bijeenkomst in hun eigen wijk kunnen bezoeken, kunnen uitwijken naar een andere wijkbijeenkomst.

De coronacrisis heeft ervoor gezorgd dat de gezamenlijke wijkbijeenkomsten werden bemoeilijkt. Vanaf januari 2022 zijn er bijna geen ouderlingen meer in de Dorpskerk. Er is bezinning nodig over het op een andere manier organiseren van het pastoraat. Een leidraad daarin kan zijn het ook uit de antwoorden van de enquête naar voren komend besef dat pastoraat (‘omzien naar elkaar’) een taak is van alle gemeenteleden.

3.2.2 Bezoekwerk door de predikant

De predikant kan worden betrokken in het bezoekwerk door een verzoek van gemeenteleden of op voordracht van contactpersonen of ouderlingen. De kennismakingsbezoeken aan nieuwe leden worden door de predikant, degene die de ledenadministratie bijhoudt en de scriba gecoördineerd. Er is een vergaderrooster voor overleg met ouderlingen, kerkenraadsvergaderingen en diaconievergaderingen. Via communicatiemiddelen zoals e-mail en Whatsapp kan de predikant met jongere gemeenteleden en gezinnen in contact blijven. Dit wordt als waardevol ervaren.

3.2.3 Bezoekgroep Zonnehuis/Eiberhof

Voor bezoeken in Het Zonnehuis Zuidhorn en de Eiberhof was er een soort jaardraaiboek. Een ouderling coördineerde een en ander. Er was incidenteel overleg over de inhoud en de verdeling van de bezoeken. Ook waren er contacten met de predikant van Het Zonnehuis. Een heroriëntatie op een en ander is wenselijk, ook in het kader van zichtbaarheid van onze gemeente in het dorp.

Een aantal bewoners van de Capellastraat en Hornerheem (De Zijlen) wordt bezocht door gemeenteleden, speciaal bij verjaardagen.

3.2.4 Open Kerk

Wekelijks is de Dorpskerk op één of meer momenten open. Er is dan ruimte en tijd om stil te zijn of een kaars aan te steken. De predikant is aanwezig en beschikbaar voor een gesprek.

3.2.5 Koffiedrinken na de kerkdienst

Regelmatig is er gelegenheid na de kerkdienst elkaar te ontmoeten en samen koffie te drinken. Dit wordt georganiseerd door gemeenteleden aan de hand van een rooster.

3.3 Oecumene

Voor een beschrijving van de samenwerking met de Gastkerk: zie het hoofdstuk Federatie. In zijn algemeenheid zijn wij als Dorpskerkgemeente samen op weg met iedereen, zowel binnen als buiten onze kerkgemeenschap. We voelen ons ook verbonden met de mensen in het dorp Zuidhorn.

3.3.1 Raad van Kerken Zuidhorn

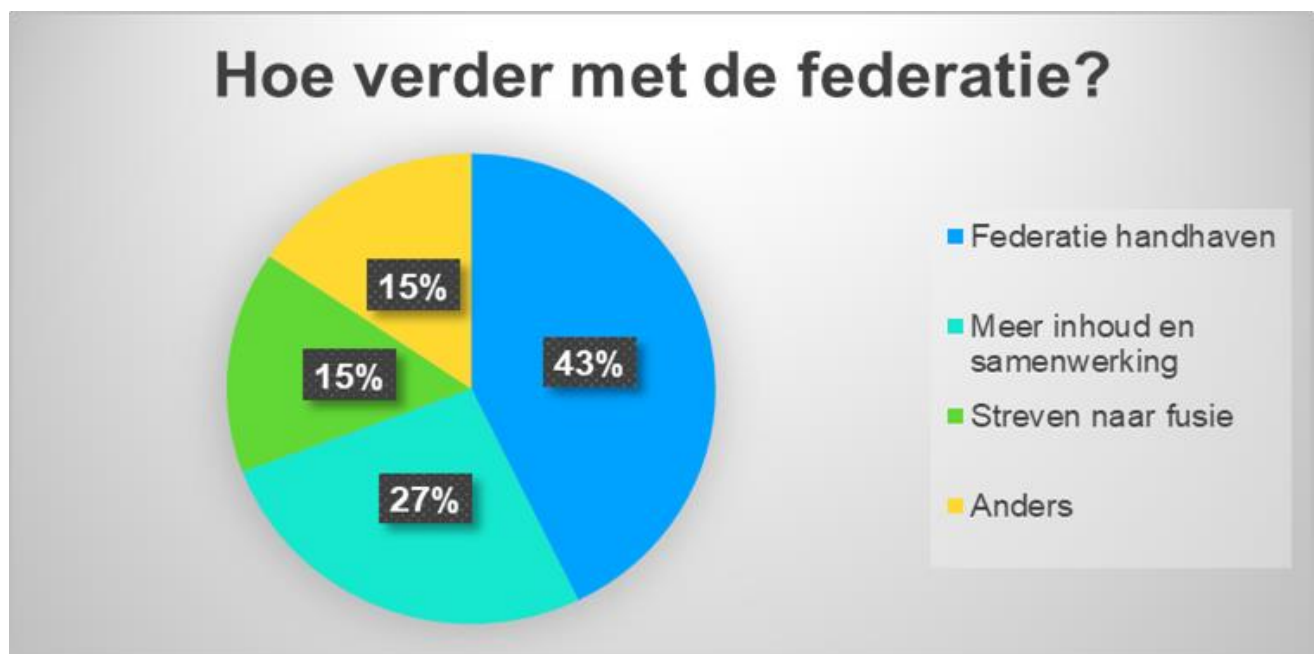
De Raad van Kerken Zuidhorn wordt gevormd door de volgende kerkelijke gemeenten: de Verenigde Doopsgezinde Gemeente van het Westerkwartier, de Rooms-Katholieke Jozefgemeenschap van de Hildegardparochie, de Gastkerk Zuidhorn en de Dorpskerk Zuidhorn. In dit inspirerende samenwerkingsverband worden oecumenische vespers, vieringen en stiltebijeenkomsten georganiseerd. Daarnaast biedt het Winterwerk een breed scala aan oecumenische activiteiten op het gebied van vorming en toerusting. Leden van andere plaatselijke kerken zijn van harte welkom. De Raad van Kerken wil vorm en inhoud geven aan de plaatselijke oecumene. Zij wil een ontmoetingsplaats bieden voor leden van diverse kerkgenootschappen in Zuidhorn en omgeving. In de Raad van Kerken wordt gesproken over gemeenschappelijke aandachtsvelden en onderwerpen van bezinning en zij doet voorstellen en neemt initiatieven met betrekking tot kerkelijke en maatschappelijke zaken. Ten aanzien van niet deelnemende kerken is onze houding open en op overleg gericht.

3.4 Federatie

- Sinds 2014 maakt de Dorpskerk samen met de Gastkerk deel uit van de Protestantse Gemeente Zuidhorn in wording. Er wordt intensief samengewerkt op verschillende gebieden:
- Er wordt per jaar een aantal gezamenlijke diensten gehouden aan de hand van een gezamenlijke liturgie. En de Stille Week wordt jaarlijks samen voorbereid en gevierd. Beide georganiseerd door de commissie Eredienst.
- Er is een gezamenlijke *Werkgroep Pastoraat*.
- Er zijn gezamenlijke vergaderingen van de kerkenraden.
- De diaconieën van Dorpskerk en Gastkerk werken samen. De collectes in de erediensten worden volgens een jaarlijks opgesteld collecterooster gehouden.
- De werkgroep 'Tafels van Hoop', samengesteld uit diaconieën van beide kerken, organiseert verschillende activiteiten.

- De activiteiten van de Voedselbank Westerkwartier en de Kledingbank Maxima worden in gezamenlijkheid ondersteund.
- De *Commissie Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking* (ZWO), bestaande uit leden van beide kerken, heeft een belangrijke taak als het gaat om diaconaal werk wereldwijd.
- Jeugdwerk: activiteiten voor de kinderen en de oudere jeugd (onder meer catechese) wordt gezamenlijk ingevuld. De Jeugdkerk wordt gezamenlijk georganiseerd door leden van Dorpskerk en Gastkerk. Beide gemeenten organiseren jaarlijks catechese voor de groepen zes, zeven en acht van de basisschool en de eerste twee klassen van het voortgezet onderwijs.
- De Kliederkerk Zuidhorn wordt voorbereid door leden van Dorpskerk en Gastkerk en de predikanten: Met jong en oud bezig zijn en spelenderwijs de Bijbel laten spreken.

Uit de antwoorden van de in 2021 onder leden van de Dorpskerk gehouden enquête blijkt een groot deel van onze gemeente voor het handhaven van de federatie is, met ruimte voor meer inhoud en meer samenwerking. Een klein deel van de gemeente vindt een fusie tussen Dorpskerk en Gastkerk wenselijk. Samenwerking rond thema's vindt plaats als er actieve deelnemers van beide kerken participeren.

3.5 Vorming en toerusting

Als gemeente willen we een lerende gemeenschap zijn, waar iedereen welkom is en waar jong en oud van elkaar leert. Door samen het gesprek aan te gaan over Bijbel, cultuur en geloof kunnen we geïnspireerd raken door de gedachten en verhalen van anderen. Zo willen we een veilige omgeving bieden waar ieder er mag zijn met zijn overtuigingen, vragen en twijfels. De activiteiten in het kader van vorming en toerusting zorgen voor persoonlijke verdieping en onderlinge verbondenheid.

3.5.1 Catechesegroepen

In het verleden was catechisatie vooral gericht op kennisoverdracht en minder op het uitwisselen van ervaringen. Onze gemeente ziet het als een uitdaging jongeren aandacht te geven en serieus te nemen. Daarbij sluiten we aan bij hun leefwereld en bij de actualiteit. In samenwerking met de Gastkerkgemeente wordt dit per leeftijdsgroep, groep zeven en acht van de basisschool en de eerste twee klassen van het voortgezet onderwijs, georganiseerd. Indien dat gewenst wordt en er voldoende belangstelling voor bestaat, kan ook voor de klassen drie en vier van het voortgezet onderwijs een catecheseprogramma georganiseerd worden. Daarbij is sprake van een aantal bijeenkomsten, waarvoor de kinderen een persoonlijke uitnodiging ontvangen. Tijdens deze bijeenkomsten worden voor kinderen aansprekende onderwerpen op een gezellige, open en creatieve manier besproken. De bijeenkomsten worden voorbereid en geleid door gemeenteleden. In overleg bezoeken de predikanten de groepen.

3.5.2 Belijdenis van het geloof

Voor een ieder die erover nadenkt belijdenis van zijn of haar geloof te doen bestaat in de Dorpskerk de mogelijkheid hiervoor een voorbereidend programma te volgen, dat in overleg met de predikant kan worden samengesteld. Sinds kort is er in de Gastkerk een belijdenisgroep 18+, waarvoor jongeren van beide gemeenten zijn uitgenodigd.

3.5.3 Jeugdkerk en Soos 12+

Maandelijks is er Jeugdkerk voor tieners van twaalf tot zestien jaar. De Jeugdkerk is een dienst voor jongeren vanaf twaalf jaar die naar het voortgezet onderwijs gaan. De opzet van een jeugdkerkbijeenkomst is vergelijkbaar met die van een kerkdienst, maar brengt de thema's op een laagdrempelige manier, passend bij de doelgroep. De jeugdkerk wordt georganiseerd door leden van de Gastkerk en de Dorpskerk. Daarnaast zijn er soosavonden (Soos 12+), waar ontmoeting en gezelligheid voorop staan.

3.5.4 Kliederkerk Zuidhorn

De Kliederkerk is een laagdrempelige en vernieuwende manier om kennis te maken met de kerk. De Kliederkerk in Nederland is geïnspireerd op de Messy Church uit Engeland, inmiddels een internationale beweging. De Messy Church is een vorm van gemeentezijn voor kinderen en volwassenen rond een (bijbel)verhaal, waarbij creativiteit, gastvrijheid en vieren centraal staan. Kliederkerk is bedoeld voor alle leeftijden, maar richt zich in het bijzonder op kinderen van de basisschoolleeftijd en hun (groot)ouders of verzorgers. Een belangrijk uitgangspunt is dat kinderen zichzelf kunnen zijn, maar Kliederkerk is geen kinderkerk. Het is een gemeenschap van jong en oud die samen wil ontdekken wat (bijbel)verhalen hun te zeggen hebben, niet als van elkaar gescheiden generaties, maar als mensen die bereid zijn van elkaar te leren. De ontdekactiviteiten zijn geschikt voor jong en oud. De jeugd van boven de twaalf jaar wordt erbij betrokken door hun te vragen mee te helpen als begeleider van activiteiten.

De Kliederkerk wordt drie tot vier keer per jaar georganiseerd (afwisselend in de Gastkerk en in de Dorpskerk) en voorbereid door het Kliederkerkteam, bestaande uit leden van Gastkerk en Dorpskerk en de predikanten.

3.5.5 Winterwerk

Het Winterwerk van de Raad van Kerken Zuidhorn biedt een breed aanbod van activiteiten, die oecumenisch van aard zijn. Het gaat om lezingen, cursussen en gespreksgroepen over uiteenlopende onderwerpen als (kerk)muziek, literatuur, natuurwetenschappen, geloofsleer, toneel, film en meditatie. Tijdens het kloosterweekend zijn de getijden, de diensten die het dagritme bepalen, het uitgangspunt van het verblijf. Er kan gewandeld, gepraat, gezwezen of gemediteerd worden.

3.5.6 Stiltebijeenkomsten

Wekelijks is er een stiltebijeenkomst in de Dorpskerk. Na een inleidende tekst zijn de aanwezigen stil, tot er enkele minuten muziek klinkt. Daarna is het stil tot het eind van de bijeenkomst. Er is gelegenheid tot nadenken, dromen, bidden of mediteren en er kan een kaars worden aangestoken.

3.5.7 Mannen Onder Elkaar (MOE)

Eens in de maand is er gelegenheid voor mannen uit de gemeente om op vrijdagavond samen te komen in een gezellige sfeer. Vaak ontstaan hier diepzinnige gesprekken over allerlei onderwerpen.

3.6 Jeugdwerk

De activiteiten voor de jeugd worden gezamenlijk georganiseerd met de Gastkerk. Hiervoor is een gezamenlijk jeugdbeleidsplan opgesteld. Onder het gezamenlijke jeugdwerk vallen de Kliederkerk, de Jeugdkerk, de Soos en catechisatie. De kindernevendienst wordt om praktische redenen apart georganiseerd. We zoeken elkaar ook hierbij zoveel mogelijk op in de samenwerking met de Gastkerk.

Het is bij dit alles zaak om niet alleen over, maar vooral met de jeugd te praten, ook over wat de kerk en het geloof in het dagelijks leven voor hen betekent.

Foto: Aram Kooistra

Hoofdstuk 4: Communicatie

4.1 Interne communicatie

Het belangrijkste communicatiemiddel in de gemeente is het kerkblad *De DorpsGast*, dat maandelijks verschijnt. Een aantal leden ontvangt het blad in digitale vorm. Tijdens de kerkdienst is er het onderdeel mededelingen, waarin komende activiteiten worden aangekondigd en belangrijke informatie wordt gedeeld. Op de website www.dorpskerkzuidhorn.nl is informatie te vinden over allerlei praktische zaken en activiteiten en is er de mogelijkheid om te reageren en/of vragen te stellen. Soms is het beter om mensen direct aan te spreken dan ze via het kerkblad aan te spreken: liever een gezicht dan een bericht.

In de coronatijd is een wekelijkse nieuwsbrief verspreid via de mail (die geprint werd rondgebracht aan mensen zonder computer). Er is een Facebookpagina, waar regelmatig berichten op worden geplaatst, voor mensen van binnen en buiten de gemeente.

4.2 Externe communicatie

Wanneer er activiteiten zijn die voor mensen van buiten de gemeente interessant zijn, dan wordt er incidenteel een persbericht geschreven of het bericht wordt geplaatst op de website welkominzuidhorn.nl, bijvoorbeeld over de Open kerk, de stiltebijeenkomsten, bijzondere diensten, winterwerkactiviteiten en de Kliederkerk. Daarnaast werkt de Facebookpagina goed om de betrokkenheid van buiten te vergroten. Uitschieters het afgelopen jaar zijn berichten over de dakpannenactie (1100 keer bekeken), de doopdienst (798 keer) en de Kerstspeurtocht (990 keer). Hierdoor betrekken we mensen uit het dorp bij de activiteiten rond de Dorpskerk. Op dit moment zijn er vier beheerders van de Facebookpagina (redactielid *DorpsGast*, diaken, koster en predikant).

4.3 Kerk in het dorp

In de enquête werd aangegeven dat het kerkgebouw meer gebruikt zou kunnen worden door de dorpsgemeenschap, waarbij ruimte wordt geboden aan concerten en lezingen. Daarbij is meer samenwerking met instellingen als het Cultureel Centrum en de Bibliotheek aan de orde. Er zullen dan mogelijk andere communicatiekanalen gezocht moeten worden om hieraan bekendheid te geven.

Prioriteiten:

- Een groepje mensen verantwoordelijk laten zijn voor de communicatie vanuit en in de gemeente. Hierbij moet erop gelet worden welke zaken bekend gemaakt kunnen worden aan een breder publiek. Bijvoorbeeld door middel van persberichten en via sociale media. Sociale media kunnen worden gekoppeld aan de website.
- Onderzoeken of het een verbetering is om naast *De DorpsGast* een regelmatige nieuwsbrief via de mail te verspreiden. Daarnaast de lay-out van *De Dorpsgast* moderniseren.
- Een plan maken voor sociale media, Facebook en eventueel Instagram (voor een jongere doelgroep). Er moet over worden nagedacht welke reguliere berichten

(wekelijkse kerkdienst bijv.) en evenementen erop worden gezet, om de betrokkenheid te behouden en te vergroten.

- Onderzoeken hoe we kerk in en voor het dorp kunnen zijn.

Foto: Herman Schutte

Hoofdstuk 5: Financiën en beheer

In de kerkenraad is het *College van Kerkrentmeesters* verantwoordelijk voor personele zaken, de financiën van de gemeente en het beheer van de gebouwen en overige bezittingen.

5.1 Doelstellingen

Het doel van het College van Kerkrentmeesters is de materiële voorwaarden te scheppen op basis waarvan het kerkelijk leven zich zo optimaal mogelijk kan ontplooien. Bovendien heeft het college de taak het in het kerkgebouw aanwezige cultureel erfgoed in goede staat te bewaren.

5.2 Personele zaken

Het College van kerkrentmeesters is verantwoordelijk voor de uitvoering van het personeelsbeleid. De kerkelijke gemeente heeft naast de predikant één medewerker in dienst: de koster. De arbeidsvoorwaardenregeling kerkelijk medewerkers van de PKN is van toepassing. Daarnaast wordt een beroep gedaan op organisten en/of pianisten voor de begeleiding van de gemeentezang in de erediensten. Zij zijn niet in loondienst, maar ontvangen wel een vergoeding op basis van een belastingvrije vrijwilligersvergoeding. De hoogte van de vergoeding wordt periodiek aangepast. In het kader van de Arbowetgeving is een risico-analyse gemaakt. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd.

5.3 Financiële middelen

Door middel van de jaarlijkse Actie Kerkbalans worden financiële middelen verkregen. Daarnaast wordt er regelmatig in de kerkdiensten gecollecteerd voor dit doel. De begroting dient, indien mogelijk, sluitend te blijven door de opbrengsten van de Actie Kerkbalans, de collecten en door de opbrengsten uit het eigen vermogen. Voor dit laatste is het nodig dat het aanwezige kapitaal zoveel mogelijk in stand wordt gehouden. De komende jaren blijft het begrotingstekort beperkt tot enkele duizenden euro's.

5.4 Landerijen en erfdienstbaarheden

De Hervormde Gemeente Zuidhorn is in het bezit van een aantal landerijen. Deze vallen binnen het toekomstige uitbreidingsplan van het dorp. Met de aanwezige kerkelijke bezittingen in de vorm van landerijen dient zeer zorgvuldig te worden omgegaan. Deze bezittingen zijn destijds onder het beheer van de Hervormde Gemeente gekomen om het functioneren van de gemeente mogelijk te maken.

Op termijn zal verkoop aan de burgerlijke gemeente aan de orde komen. Tot op dat moment worden de landerijen verpacht aan een agrariër.

Het beleid ten aanzien van eigendommen in beklemdrechtelijke zin is erop gericht deze zo lang mogelijk in stand te houden en niet te verkopen, met uitzondering van de beklemdingen waar een woonbestemming op rust. Wanneer de bezittingen onteigend worden, dient zorgvuldig overleg te worden gevoerd met onder meer het *Kantoor der Kerkelijke Goederen* te Amersfoort.

5.5 Graven

Behalve de graven in de kerk en in de kerktuin bevindt zich een aantal graven op de begraafplaats aan de Jellemaweg. In het verleden heeft het *College van Kerkrentmeesters* de verplichting op zich genomen diverse graven te onderhouden. Wel is besloten op dit gebied geen nieuwe verplichtingen aan te gaan. Het voornemen is in 2022 de belettering van de grafzerken in de kerktuin te herstellen.

Foto: Herman Schutte

5.6 Administratie

Een belangrijke basis voor het werk van de Hervormde Gemeente Zuidhorn is de ledenadministratie. Tijdige en correcte informatie over nieuw-ingekomenen, mensen die vertrekken of komen te overlijden en mensen die geen lid meer willen zijn is vanuit pastoraal en financieel oogpunt van groot belang. Zowel de ledenadministratie, de daaraan gekoppelde administratie Kerkbalans, alsook de financiële administratie worden in eigen beheer door leden van het College van Kerkrentmeesters uitgevoerd.

5.7 Groene Kerk

In de enquête is door veel mensen aangegeven dat aandacht voor het klimaat voor hun een belangrijk thema is. Aan de kerkrentmeesters is gevraagd actief met voorstellen op dit gebied te komen. Bijvoorbeeld als er sprake is van groot onderhoud in de en aan de kerk of bij keuze van een energieleverancier. Bij nadere belangstelling van leden kan een werkgroep worden ingericht die meer mogelijkheden voor onze kerk als Groene kerk voor het voetlicht kan brengen.

Hoofdstuk 6: Prioriteiten voor de periode 2022 – 2027

Door de verschillende ambtsdragers zijn de volgende prioriteiten aangedragen:

6.1 Door de ouderlingen aangegeven prioriteiten

- In principe de bestaande liturgie aanhouden, met ruimte voor veranderingen. Regelmatige inschakeling van een voorzanger is gewenst.
- Komen tot een kwalitatief gezien betere samenwerking met de Gastkerk binnen de federatie. Daarbij willen we elkaar meer op de hoogte stellen van activiteiten en streven we naar een evenwichtig aandeel van beide gemeenten in de gezamenlijke diensten.
- Ruimte maken voor andersoortige diensten: orgeldienst, dienst met poëzie, Taizédienst.
- Meer verbinding zoeken en samenwerken met andere organisaties in het dorp.
- Komen tot een aangepaste organisatievorm waarin niet alleen ambtsdragers verantwoordelijk zijn en waarin meer personen betrokken zijn bij het bezoekwerk. Wellicht moeten we daarbij meer uitgaan van functies en taken dan van kerkelijke ambten.

6.2 Door de diakenen aangegeven prioriteiten

- Betrekken van de jeugd bij een diaconaal project: het samen met de jeugdouderlingen bedenken van een diaconaal project, te ontwikkelen en uit te voeren met de jeugd. Te denken valt aan een (werk)reis of een regionaal project.
- Het betrekken van de jeugd in de uitvoering van de fruitdienst en het rondbrengen van de kerstattenties voor tachtigplussers.
- Samenwerken met buitenkerkelijke organisaties: *Sociaal-Cultureel Werk Westerkwartier*, *Vluchtelingenwerk*, *Maxima*, *INLIA*, *Voedselbank* (doorlopende inzameling van producten), *Amnesty International* (schrijven van brieven aan ambassades en regeringsleiders, schrijven en versturen van Paasgroeten aan gevangenen, nationaal en internationaal), *Tafel van Hoop* (ontmoeting met lokale statushouders), *Leger des Heils* (Koken bij Bosshardt, een aantal keren per jaar koken bij het *Leger des Heils*).
- Kerkdiensten houden met een praktische uitwerking en daarbij connecties zoeken met maatschappelijke thema's: armoede, klimaat, etc.

6.3 Door de kerkrentmeesters aangegeven prioriteiten

- Het continueren van live-streaming van de kerkdiensten.
- Onderhoudsbeurt van het kerkinterieur met aandacht voor het zitcomfort.
- De kerk openstellen voor andere activiteiten.
- Verdere samenwerking met de Gastkerk.
- De belettering van de grafzerken in de kerktuin herstellen

Foto: Kees Kugel

Hoofdstuk 7: Activiteitenplan (jaarlijks in te vullen door de Kerkenraad)

De bedoeling van dit activiteitenplan is dat er jaarlijks een aantal actiepunten uit de prioriteitenlijst wordt gekozen dat aan het eind van het jaar kan worden geëvalueerd en mogelijk bijgesteld en/of aangevuld. Zo werken we met een levend groeidocument.

7.1 Activiteitenplan 2022-2023:

Colofon

Geschreven in opdracht van de Commissie Beleidsplan 2022-2027

Tekst en redactie: Hennie Travaille/Kees Kugel

Foto's: Aram Kooistra/Herman Schutte/Kees Kugel